

Hələ nə səhnə vardı, nə də alqışlar. Balaca bir qız öz qayğısız uşaqlıq çağlarını yaşayırdı. Hələ teatra, səhnəyə can atmırdı. Sadəcə, musiqinin seyrinə düşmüşdü. Bir də onun uşaq dünyasına yeni mənalar qatan rəqs etmək istəyi vardı...

Opera sənətinin zirvəsinə aparan yol

Leyla Vəkilova 1927-ci il yanvarın 29-da Bakıda ziyalı ailəsində dünyaya göz açmışdı. Əslən Qazax rayonunun

Opera və Balet Teatrının balet truppasında solist kimi işə başlayıb.

Sonra Leyla ixtisasını təkmilləşdirmək üçün Moskvaya gedib. 1945-1946-cı illərdə Moskva Xoreoqrafiya Məktəbində xüsusi kurs keçib. Doğma şəhəri-

Səhnənin sönməz ulduzu



Yuxarı Salahlı kəndinin Vəkilovlar nəslindən olan Leyla Vəkilovanın kiçik yaşlarından rəqsə böyük həvəs göstərməsi valideynlərinin diqqətindən yayınmayıb. Səkkiz yaşına çatanda onu Bakı Xoreoqrafiya Məktəbinə aparıblar. Balet sənəti Leyla xanıma ecəzkar təsir bağışlayıb. Sonsuz maraqla bu sənətin incəliklərini öyrənib. Müəllim sarıdan bəxti gətirib. Əvvəlcə Ədilə Almaszadədən, son siniflərdə isə Azərbaycanın ilk balerinası, görkəmli balet ustası və pedaqoq, Xalq artisti Qəmər Almaszadədən dərs alıb. Bu böyük sənətkarın məktəbi Leyla Vəkilovanın yaradıcılığına böyük təsir göstərmişdir. Bakı Xoreoqrafiya Məktəbini 1943-cü ildə bitirən Leyla Vəkilova Azərbaycan Dövlət

nə qayıdan Leyla Vəkilova Opera və Balet Teatrının aparıcı balet aktrisası kimi fəaliyyətini davam etdirib.

İstedadlı balerinanın səhnədə debütü R.M.Qlierin "Qırmızı lələ" baletində Tao Xoa rolu olub. Bu debüt onun sənət yolunun uğurlu başlanğıcı olub. Sanki xəyallar aləminə düşüb. Tamaşaçıların alqışlarında onun da payı olduğunu düşündükcə həyəcanlanıb, sanki qəlbi köksünə sığmayıb. Tamaşa bitdikdən sonra eşitdiyi təbriklər, təriflər, xoş sözlər onu daha da fəxrənləndirib. Sənət müəllimi Qəmər Almaszadə ona sevincə, iftixarla "Əhsən, sən məndən də irəli gedəcəksən" dedikdə isə Leyla Vəkilovaya elə gəlib ki, ən böyük mükəfata layiq görülüb. Bu inam gənc balerinanı zirvələrə səsləyib.



"Yeddi gözəl"lə opera səhnəsinə vida...

1962-ci ildə görkəmli bəstəkar Arif Məlikovun "Məhəbbət əfsanəsi" baleti tamaşaya qoyulub. Tamaşada Şirin rolu Leyla Vəkilova canlandırır. Şirin də oynadığı digər rollar kimi ona uğur gətirib. Arif Məlikov onun ifası barədə deyib: "Bu surəti yaradaraq Leyla Vəkilova əvvəldən cızılmış xoreoqrafik konstruksiya istə nəfəs verə bildi. Vəkilova - Şirin tamaşaçıların qarşısında dərin məhəbbət hisslərindən pərvazlanan insan idi. Bu surəti yaradan balerina sübut edirdi ki, Şirin - poeziyadır, işıqdır, Şirin - azadlıqdır. Balerina parlaq məhərrətlə gənc və zərif qəlbli bir qızcığazın həyatını yaşadı. Təcrübəli aktrisanın müstəsna ustalığı nəticəsində dolğun və sönməz bir surət yarandı".

Onun yaradıcılığında xüsusi yeri olan tamaşalardan biri də "Yeddi gözəl" baleti olub. Bu tamaşa yalnız onun parlaq istedadının təcəssümü ilə yadda qalmayıb. Leyla Vəkilova 1972-ci ildə balerina kimi son dəfə "Yeddi gözəl" tamaşası ilə Opera və Balet Teatrının səhnəsinə çıxıb. O, nə qədər ağır olsa da, sevimli tamaşaçıları və vurğunu olduğu opera səhnəsi ilə vidalaşmalı olub.

Leyla Vəkilova 1976-1982-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansamblının bədii rəhbəri vəzifəsində çalışıb.

O, Polşada, Suriyada, Çexoslovakiyada, Hindistanda, Bolqarıstanda, Fransada, Macarıstanda, İtaliyada, Türkiyədə, Almaniyada, Nepalda, Tiflisdə ifaçı və baletmeyster kimi uzunmüddətli qastrol səfərlərində olub.

Azərbaycan mədəniyyətinə göstərdiyi xidmət, uzunillik səhnə fəaliyyəti yüksək dəyərləndirilib. Leyla Vəkilova 1955-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Əməkdar artisti, 1958-ci ildə Xalq artisti, 1967-ci ildə isə SSRİ Xalq artisti fəxri adlarına layiq görülüb. 1997-ci ildə "Şöhrət" ordeni ilə təltif olunub.

Bir zamanlar seçdiyi sənətin sirlərini ustad sənətkarlardan öyrənmiş, illər keçdikcə təcrübə qazanmış Leyla Vəkilova böyük həvəslə bildiklərini tələbələrinə öyrədib. 1953-cü ildən ömrünün sonunadək Bakı Xoreoqrafiya Məktəbində klassik rəqslər fənnindən dərs deyən Leyla xanım bacarıqlı pedaqoq kimi tanınıb. O, 1992-ci ildən həm də bu təhsil ocağına bədii rəhbərlik edib. 1996-cı il sentyabrın 6-dan Bakı Xoreoqrafiya Məktəbinin professoru olub.

Görkəmli balet ustası Leyla Vəkilova 1999-cu il fevralın 20-də vəfat edib. Fəxri xiyabanda dəfn olunub. Onun sənət yolu, arzuları yetirmələrinin yaradıcılığında davam edir.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"